

kandidaten niet allen gelijke talenten hebben. De een is als het ware meer aangelegd op een kerk van deze geestelijke gesteldheid, de ander op gene.

Wanneer gesteldheid en gaven van meetaf harmonieëren, mag dat stellig niet versmaad.

Een predikant zal bij eventuele beroepen hiermede wel rekenen.

En hij doet daar voorzeker geen zonde aan. Maar zou, wat voor hem geen zonde is, het wel zijn bij een kandidaat?

Doch vooral met het oog op de beroepende gemeenten zouden wij een termijn van zeg drie maanden willen aanbevelen.

Dan zijn zij allicht in de gelegenheid om den kandidaat nog eens te hooren of te gaan hooren.

Dan kon 't wel eens blijken, dat iemand, die eerst erg „beviel”, later tegenvalt en dat een ander, aan wien men niet dacht, de begeerde wordt.

Hoe typer het beroep is, des te beter.

Des te meer is men ook verantwoord tegenover den Koning der kerk, die door Zijn Geest de gaven uitdeelt, gelijkwijs Hij wil.

De gemeente is een deugdelijke voorbereiding van het beroepingswerk waard.

— Kolen vuurs.

Dezer dagen werd de volgende circulaire verspreid:

Naar aanleiding van de, ook aan onze Kerkeraden gezonden circulaire van eene Commissie te 's Hage, inhoudende een oproep tot steun voor „de noodlijdende Predikanten en Evangelisten der Belgische Kerken”, hebben de Kerkeraden van de Gereformeerde Kerken in Antwerpen en Brussel in de Standaard van 22 Maart jl. er op gewezen, dat de drie Gereformeerde Kerken in België: van Antwerpen, Brussel en Gent zelf noodlijdend zijn. Nu zij voor haar eigen nood tevens een beroep doen op „allen die de Gereformeerde Belijdenis zijn toegedaan”, ligt het ongetwijfeld vooral op den weg van de Gereformeerde Kerken in Nederland, met wie zij ook in Kerkverband leven, eerst en meest daarop acht te nemen en naar vermogen aan die Kerken hulp te bieden.

Daarom hebben ondergeteekenden zich vereenigd als Comité tot steun van de Gereformeerde Kerken in België. Wij denken hierbij niet uitsluitend aan die Kerken in Antwerpen, Brussel en Gent, maar ook aan andere noodlijdende Kerken of Kringen, Predikanten en Evangelisten, van wie het openbaar is of worden mocht, dat ook zij zich aan de Gereformeerde Belijdenis houden.

Indien het mocht blijken, dat het Haagsche Comité niet zonder hulp uit de Gereformeerde Kerken voldoende steun voor noodlijdende Predikanten en Evangelisten kan verkrijgen, zal een welgemotiveerd beroep op die hulp zeker niet geheel vergeefsch zijn. Evenmin als wij ons onttrokken hebben bij de hulpbeding aan Duitse Predikantengezinnen, aan de verzorging van de Belgische vluchtelingen in den Oorlogstijd, de huisvesting van Hongaarsche kinderen enz. Overeenkomstig de apostolische vermaning, Gal. 6:10: „Zoo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goeddoen aan allen”. In dit geval moet echter vooropgaan de verzorging van de ons 't naast bestaande broederschap; overeenkomstig hetgeen de apostel aldus op die vermaning laat volgen: „maar meest aan de huisgenooten des geloofs”.

In aansluiting aan die betruging der bovengenoemde Gereformeerde Kerkeraden, dat zij zelve noodlijdend zijn, richten wij ons nu met broederlijke opwekking: steun te bieden aan deze (thans ook herderlooze) Kerken, tot de Kerkeraden en leden van de Gereformeerde Kerken, en zonden ze ook aan Gereformeerde weekbladen, alsmede aan Christelijke dagbladen, met verzoek tot opneming, 't zij geheel of in hoofdzaak. Om alzo in breeden kring de aandacht te vestigen op deze gelegenheid tot medewerking aan den opbouw van de Gereformeerde Kerk in België. Het doel van deze mededeeling en opwekking is derhalve: door inlichting mogelijk misverstand van den oproep van het Haagsche Comité te voorkomen of weg te nemen, en allen die eerst en meest tot steun van de Gereformeerde Kerken, Kringen en personen in België wenschen mede te werken, te dienen in de verzameling en uitdeeling van wat zij om des Heeren wil voor dat doel ons toezenden.

Het adres voor de toezending is: Dr G. Oosterhof te Kampen, Penningmeester van het Comité. Van ontvangen giften zal mededeeling worden gedaan aan De Standaard, De Heraut en De Bazuin.

Ook dezen voorgenomen medearbeid voor het Koninkrijk Gods aanbevelend in Uw aller liefde en geboden, zijn wij

Uwa dw. broeders in Christus, het Hoofd der Gemeente, die Zijn lichaam is:

Het Comité tot hulp aan de Gereformeerde Kerken in België:

Prof. Dr H. BOUWMAN,
Hoogleraar a. d. Theol. School te Kampen, Voorz.
Mr G. H. A. GROSHEIDE,
Dir. der Vereen. v. H. O. op Ger. Grondsl. A'dam.
Dr H. KAAJAN, Geref. Predikant te Utrecht.
Dr G. KEIZER, Geref. Pred. te De Steeg (G.), Secr.
Prof. L. LINDEBOOM,
Em. Hoogleraar a. d. Theol. School te Kampen.
Dr G. OOSTERHOF,
Leerbaar a. h. Geref. Gymnasium te Kampen, Penn.,
Giro-no. 126982.

Men zal zich herinneren, dat het Haagsche Comité een exclusief standpunt innam en de Gereformeerde Kerken in België buitensloot.

Daartegenover is het pas opgerichte Comité zoo ruim, dat het zijn hulp niet tot de Gereformeerde Kerken wil beperken, maar ook buiten dien kring wil bieden, indien het Haagsche Comité daartoe niet geheel bij machte mocht zijn.

Zoo worden kolen vuurs op der Haagsche-Comité-leden hoofd gehoopt.

Om dit mooie gebaar zien wij enkele minder logische kronkelingen in deze circulaire, welke de secure lezer zelf reeds zal hebben opgemerkt, gaarne voorbij.

Toch veroorlove men ons één vraag.

Waarom wordt voor onze noodlijdende kerken in België niet de kerkelijke weg ingeslagen?

De Synode van Utrecht beschikte op een verzoek van de kerk van Antwerpen gunstig.

De Classis Dordrecht spande zich ook in, om de zaak van Brussel te behartigen.

Vloeien de giften niet meer?

Zijn de kerkelijke kanalen verstoppt?

Dan moeten ze op de Synode van Groningen noodig eens worden doorgeblazen.

Het gaat hier immers om kerkelijke aangelegenheden.

Om hulpbehoevende kerken.

En wanneer hier in Nederland een onzer kerken hulpbehoevend wordt, gaat men er toch geen Comité voor oprichten?

En of het nu Gereformeerde Kerken in België betreft of in Nederland blijft precies eender.

Want beide leven in één en hetzelfde kerkelijk verband.

Onze kerken in België hebben de eerste jaren geregelden steun noodig.

Zij zijn niet een gift voor één keer niet gebaat. Daarom is het gewenscht, dat onze kerken in Nederland hierin vaste voorziening treffen, gelijk indertijd ook voor de kerken in Argentinië geschiedde.

Het doel van het Comité is ons wel duidelijk, maar niet de zin.

Daarover zouden we gaarne nader worden inlicht.

Is het de zin van dit Comité om tot de Synode van Groningen in de eerste behoeften van onze Gereformeerde Kerken in België hulp te bieden? Dan schijnt er zekere aanklacht in tegen de kerkelijke hulpverlening.

Dat is niet erg, indien het verdiend is.

Of — maar dit kunnen we moeilijk onderstellen — ligt de eigenlijke zin van het Comité hierin, dat men ook buiten de Gereformeerde Kerken steun wil verliezen?

Doch dan zou er op moeten aangedrongen dit openlijk te zeggen.

Wij hebben op steun-verleening aan hen, die niet tot onze Gereformeerde kerken behooren niets tegen, indien er werkelijk nood is.

Toch moet die o.i. afgezonderd worden van de hulp, die wij als Gereformeerde Kerken aan onze kerken in België in den kerkelijken weg behooren te geven.

De verschijning van een paar sterren in deze duisternis zou ons welkom zijn.

HEPP.

De Geref. Studentenbeweging.

I.

Onder de Geref. studenten is een beweging gaande, die om haar principiële beteekenis ons aller aandacht vraagt.

Wat die beweging bedoelt wordt duidelijk uit onderstaand bericht, dat we uit „Fraternitas” letterlijk overnemen:

Het Studentencorps F.Q.I. te Kampen in buitengewone vergadering bijeen op 17 Februari 1927, gehoord de bespreking aangaande doelstelling en grondslag van de G.S.B.,

gelet op het feit, dat deze doelstelling zonder meer ruimte laat aan allerlei subjectivisme,

besluit het voorstel te doen, dat in het reglement van de G.S.B. worde opgenomen een artikel, waarin uitgedrukt wordt, dat de G.S.B., uitgaande van de saamhorigheid der Gereformeerde studenten, zich stelt op den grondslag van de Hellige Schrift, naar de uitlegging van de Gereformeerde Belijdenisschriften hier te lande,

en spreekt den wensch uit, dat deze zaak zoo spoedig mogelijk in het D.B. en zoo noodig in het A.B. in behandeling kome en tot een beslissing gebracht worde.

TOELICHTING.

Wij achten het komen tot een gemeenschappelijke Gereformeerde basis in de G.S.B. geboden door wat de historie van de G.S.B. ons te dien opzichte leert.

Immers op de eerste besturenvergadering van E.Q.E.V., F.Q.I., N.D.D.D. en S.S.R., gehouden op 9—11 Januari 1918 te Amsterdam, om te komen tot een foederatie der Geref. Studentencorpora, welke vergadering slechts voorbereidend werkte, vond men elkander in het accentueeren van den religieuzen nood van den Geref. student.¹⁾

Tot een bepaalde foederatie is men toen niet gekomen. De oprichtingsvergadering der G.S.B. valt een jaar later, n.l. van 6—8 Januari 1919 te Amsterdam, waar dezelfde Corpora als boven genoemd vertegenwoordigd waren.

„Van meetaf was echter in de actie een zekere vaagheid. Slechts dit eene kon men als algemeen besef „weergeven: het religieuze noodgevoel,” aldus de inleidende beschouwing van den heer A. Ringnalda.²⁾

„Na een korte bespreking werd tenslotte deze conclusie aangenomen: De beweging blijve een actie der „saamwerkende Corpora en richte zich ter meerdere „bewustwording van de Gereformeerde levens- en we-

¹⁾ Zie verslag Fraternitas 5de Jrg., p. 3—18.

²⁾ Fraternitas, 6de Jrg., p. 5.

„reldbeschouwing, in den ruimsten zin, op de geestelijke mogelijkheden, waarin de Gereformeerde studentenwereld zich bevindt.”

„Niet allen waren het echter met de formulering „dezer conclusie eens. Men vond het sociale probleem „er te weinig in uitgedrukt. Anderen wezen erop, dat „velen niet zouden erkennen, dat de Geref. studentenwereld in geestelijke mogelijkheden verkeert. V o l k o - „men overeenstemming werd hier niet verkregen.”³⁾

In deze oprichtingsvergadering is men dus blijkens het officieel verslag alleen gekomen tot een doelstelling, waarbij men echter ook niet tot volkomen overeenstemming kwam.

Zoolang de G.S.B. bestaat, is het, naar onze diepste overtuiging, gemis aan helderheid geweest, die zich op den duur in de G.S.B. pijnlijk heeft doen gevoelen.

Men heeft ten allen tijde gemeden uit te spreken, waarin men objectief de Gereformeerde levens- en wereldbeschouwing vond uitgedrukt. Feitelijk liet men dit over aan het subjectief gevoelen van de leden der G.S.B.

Op den duur zien we dan ook, dat in de G.S.B. een steeds groeiende onbevredigdheid met den bestaanden toestand zich ontwikkelt.

D. schrijft na het 4de Congres in Fraternitas: „Er „moet toch richting zijn in ons handelen, en dat lijkt „me slechts mogelijk bij een vast uitgangspunt. Dan „ook alleen kan onze houding beslist of soepel zijn, al „naar noodig is. Doordat de meeningen nu zoozeer ver- „schillen, kwam er geen communis opinio over een „vast uitgangspunt, van waaruit warme bezieling mo- „gelijk zou zijn geweest.”⁴⁾

De aanwezige onbevredigdheid is ter sprake gebracht in de gemeenschappelijke besturenvergadering op 15, 16 en 17 Januari 1923. Op de vraag, „hoe staat het eigenlijk met onze beweging?” werden volgens het officieel verslag de volgende opmerkingen gemaakt:

„De Congressen worden steeds drukker bezocht, de „sympathie van het Gereformeerde volk wordt steeds „grooter, de financiële propaganda is stopgezet, we- „gens den overvloed van geld, maar toch ontbreekt er „iets aan de G.S.B. De groote ontroering, waaruit de „beweging is geboren, maakt almeer plaats voor alle- „daagsche belangstelling. Sommigen zeggen, dat we „geen vaste koers hebben, omdat het oorspronkelijk „doel is opgegeven. Pessimisten beweren, dat de G.S.B. „innerlijk half dood is en dat er niet veel van is te ver- „wachten. Anderen willen een nieuwe organisatie met „persoonlijk lidmaatschap om zoo de beweging weer „nieuw leven in te blazen.”⁵⁾

Op deze vergadering heeft men verbetering gezocht van den bestaanden toestand, voornamelijk echter door organisatorische hervorming.

Nu is onze overtuiging, dat men een organisatie, die voldoende principiële helderheid mist, met de beste reorganisering niet verbeteren kan. Wat noodig is, is dat men komt tot principiële vastheid. Zeer merkwaardig is het dan ook, dat men nooit geslaagd is te komen tot een organisatie, die allen bevredigde. Er bleven steeds „onoverkoombare bezwaren”. F.Q.I. heeft zich tenslotte tijdelijk geschikt in een compromis. Steeds meer is echter gevoeld, dat de huidige doelstelling ruimte laat in de G.S.B. aan allerlei subjectivisme, dat zijn standpunt (omdat er geen vaste en duidelijk uitgesproken basis is) gerust kan nemen buiten onze Geref. Confessie. Wat vóór alles noodig is in de G.S.B. is klaarheid, waarin voor haar de Geref. levens- en wereldbeschouwing objectief is uitgedrukt. Zijn we het daarin niet eens, dan kan van een gemeenschappelijk streven naar de subjectieve teëgening en bewustwording daarvan weinig terecht komen.

Het is daarom reeds als historisch geboden te achten, dat we als grondslag voor onze G.S.B. erkennen de H. Schrift naar de uitlegging van de Geref. Belijdenisschriften. We kunnen ons in dit verband daarom ook volkomen vinden in de hoofdzaak van hetgeen H. B. schreef in Fraternitas (18 April 1923) in een artikel, getiteld: „Heeft de G.S.B. nog recht van bestaan?”: „Waarom moeten we juist als Gereformeerde „studenten samenwerken? We zouden de wedervraag „kunnen stellen, van welken grondslag gaat ge uit, als „ge u afvraagt, wat uw tijd van u eischt? Is 't niet 't ge- „zag van den Bijbel als Gods Woord? Neemt ge die ba- „sis weg, dan splitst zich alle bespreking in tweeërlei „richting”.

Slechts wenschen we hieraan toe te voegen, dat (omdat de G.S.B. een Gereformeerde beweging wil zijn) uitgesproken moet worden, dat de H. Schrift moet opgevat naar de interpretatie van de Geref. Belijdenisschriften hier te lande.

Het aanvaarden van een Geref. basis maakt natuurlijk de doelstelling niet overbodig. Wel degelijk erkennen we de noodzakelijkheid van het „zich steeds meer en meer bewust te moeten richten naar de Geref. levens- en wereldbeschouwing”. We meenen echter, dat het ook in de G.S.B. niet aan het subject mag overgelaten worden om uit te maken, wat Gereformerd is, en wat niet; maar dat wij in een Geref. studentenbeweging nooit kunnen buiten den objectieven regel, in de Belijdenisschriften uitgedrukt.

In het reglement der G.S.B. willen we dus vóór alles het subjectieve element in de doelstelling gedragen zien door het objectieve in den grondslag.

Later meer hierover.

K. S.

³⁾ 6de Jrg., p. 6 en 7.

⁴⁾ 8de Jrg., p. 46.

⁵⁾ Fraternitas, 9de Jrg., p. 47.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Onze handelspolitiek.

Feitelijk kunnen we over onze handelspolitiek kort zijn, indien tenminste het gebrek aan alle initiatief en actie op dit terrein met den wijschen naam van politiek genoemd mag worden.

Na wat we een paar weken geleden over onze leenings-politiek geschreven hebben, zouden we hier kunnen zeggen: „'t is niet zoo”.